

III

(Prípravné akty)

RADA

SPOLOČNÁ POZÍCIA (ES) č. 11/2008

prijatá Radou 28. februára 2008

na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/.../ES z ... o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach

(2008/C 122 E/01)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 61 písm. c) a článok 67 ods. 5 druhá zarážka,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Spoločenstvo si stanovilo za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zabezpečený voľný pohyb osôb. Na tento účel má Spoločenstvo okrem iného prijať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré sú nevyhnutné pre dobré fungovanie vnútorného trhu.
- (2) Prístup k spravodlivosti je základnou zásadou a s cieľom uľahčiť lepší prístup k spravodlivosti Európska rada na svojom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 vyzvala členské štáty, aby vytvorili alternatívne, mimosúdne postupy.
- (3) V máji 2000 Rada prijala závery o alternatívnych spôsoboch urovnávania sporov v občianskych a obchodných veciach s konštatovaním, že vytvorenie základných

zásad v tejto oblasti je kľúčovým krokom smerom k zodpovedajúcemu rozvoju a fungovaniu mimosúdnych postupov pre urovnávanie sporov v občianskych a obchodných veciach, pokiaľ ide o zjednodušenie a zlepšenie prístupu k spravodlivosti.

- (4) V apríli 2002 Komisia predložila Zelenú knihu o alternatívnych postupoch riešenia sporov v občianskych a obchodných veciach, preskúmala existujúcu situáciu pokiaľ ide o alternatívne postupy riešenia sporov v Európskej únii a začala rozsiahle konzultácie s členskými štátmi a zainteresovanými stranami o možných opatreniach na podporu využívania mediácie.
- (5) Cieľ zabezpečiť lepší prístup k spravodlivosti ako súčasť politiky Európskej únie na vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti by mal zahŕňať prístup k súdnym ako aj mimosúdnym postupom riešenia sporov. Táto smernica by mala prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu, najmä pokiaľ ide o dostupnosť mediálnych služieb.
- (6) Mediácia môže poskytnúť nákladovo efektívne a rýchle mimosúdne vyriešenie sporov v občianskych a obchodných veciach uplatnením postupov prispôbených potrebám strán. Je pravdepodobnejšie, že dohody, ktoré sú výsledkom mediácie, sa budú plniť dobrovoľne a že sa zachová priateľský a udržateľný vzťah medzi stranami. Tieto výhody sú ešte zreteľnejšie v prípadoch s cezhraničným prvkom.
- (7) Aby sa viac podporilo využívanie mediácie a zabezpečilo, že strany, ktoré siahnu po mediácii, sa môžu spoľahnúť na predvídateľný právny rámec, je potrebné zaviesť rámcovú legislatívu, ktorá by sa zaoberala najmä kľúčovými aspektmi občianskeho súdneho konania.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 286, 17.11.2005, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 29. marca 2007 (Ú. v. EÚ C 27 E, 31.1.2008, s. 129), spoločná pozícia Rady z 28. februára 2008 a pozícia Európskeho parlamentu z ... (zatiaľ neuvyhladené v úradnom vestníku).

- (8) Ustanovenia tejto smernice by sa mali vzťahovať len na mediáciu pri cezhraničných sporoch, no žiadne ustanovenie by nemalo členským štátom brániť v uplatňovaní týchto ustanovení aj na vnútroštátne procesy mediácie.
- (9) Táto smernica by žiadnym spôsobom nemala brániť používaniu moderných komunikačných technológií v procese mediácie.
- (10) Táto smernica by sa mala vzťahovať na postupy, v ktorých sa dve alebo viaceré strany cezhraničného sporu dobrovoľne snažia dospieť k priateľskej dohode o urovaní svojho sporu s pomocou mediátora. Mala by sa uplatňovať na občianske a obchodné veci. Nemala by sa však uplatňovať na práva a povinnosti, o ktorých strany nemôžu samostatne rozhodovať podľa príslušného rozhodného práva. Takéto práva a povinnosti sa vyskytujú najmä v rodinnom práve a pracovnom práve.
- (11) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na predzmluvné rokovania ani postupy rozhodcovského charakteru, ako sú určité súdne zmierovacie systémy, systémy pre sťažnosti spotrebiteľov, rozhodcovské konania, znalecké posudky alebo postupy vykonávané osobami alebo orgánmi, ktoré riešia spory vydaním formálnych odporúčaní, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú právne záväzné.
- (12) Táto smernica by sa mala vzťahovať na prípady, v ktorých súd strany odkáže na mediáciu alebo mediáciu nariadi vnútroštátne právo. Okrem toho by sa táto smernica mala vzťahovať na mediáciu vedenú sudcom, ktorý nie je zodpovedný za žiadne súdne konanie týkajúce sa spornej veci či vecí, pokiaľ sudca môže podľa vnútroštátneho práva konať ako mediátor. Táto smernica by sa však nemala vzťahovať na snahy súdu alebo sudcu konajúceho vo veci urovnania sporu v kontexte súdneho konania týkajúceho sa predmetného sporu alebo na prípady, v ktorých takýto súd alebo sudca požiada o pomoc alebo radu príslušnú osobu.
- (13) Mediácia ustanovená v tejto smernici by mala byť dobrovoľným postupom v tom zmysle, že zaň zodpovedajú samotné strany a môžu si ho organizovať, ako si želajú, a kedykoľvek ho ukončiť. Súdby by však podľa vnútroštátneho práva mali mať možnosť stanovovať lehoty pre proces mediácie. Navyše by súdy mali mať možnosť v prípade potreby upozorniť strany na možnosť mediácie.
- (14) Žiadne ustanovenie tejto smernice by nemalo mať vplyv na vnútroštátne právne predpisy, podľa ktorých je použitie mediácie povinné alebo predmetom stimulov a sankcií za predpokladu, že tieto právne predpisy nie sú pre strany prekážkou pri uplatňovaní svojho práva na prístup k súdnemu systému. Žiadne ustanovenie tejto smernice nemalo mať vplyv ani na existujúce samoregulačné systémy mediácie, pokiaľ sa tieto zaoberajú aspektmi, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica.
- (15) S cieľom poskytnúť právnu istotu by sa v tejto smernici malo uviesť, ktorý deň by mal byť relevantný pre určenie toho, či spor, ktorý sa strany snažia urovnať prostredníctvom mediácie, je alebo nie je cezhraničným sporom. Ak neexistuje písomná dohoda, malo by sa predpokladať, že strany sa dohodli na použití mediácie v okamihu, keď prijali konkrétne opatrenia na začatie procesu mediácie.
- (16) Na zabezpečenie potrebnej vzájomnej dôvery, pokiaľ ide o mlčanlivosť, vplyv na premlčacie a prekluzívne doby a uznanie a výkon dohôd, ktoré sú výsledkom mediácie, by členské štáty mali akýmkoľvek prostriedkami, ktoré považujú za vhodné, podporovať odbornú prípravu mediátorov a zavádzanie účinných mechanizmov kontroly kvality poskytovania medičných služieb.
- (17) Členské štáty by mali definovať takéto mechanizmy, ktoré môžu zahŕňať možnosť siahnuť po trhových riešeniach, ale nemalo by sa od nich v tomto ohľade vyžadovať poskytnutie akýchkoľvek finančných prostriedkov. Uvedené mechanizmy by sa mali zamerať na zachovanie pružnosti procesu mediácie a autonómie strán a na zabezpečenie účinného, nestranného a kvalifikovaného výkonu mediácie. Mediátori by sa mali informovať o existencii Európskeho kódexu správania pre mediátorov, ktorý by sa mal tiež zverejniť na internete.
- (18) V oblasti ochrany spotrebiteľa Komisia v roku 2001 prijala formálne odporúčanie⁽¹⁾ stanovujúce minimálne kritériá kvality, ktoré by mimosúdne orgány zapojené do konsenzuálneho riešenia spotrebiteľských sporov mali ponúknuť osobám, ktoré využívajú ich služby. Každý mediátor alebo organizácia, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti tohto odporúčania, by mali byť nabití k rešpektovaniu zásad, ktoré sa v ňom uvádzajú. Aby sa uľahčilo šírenie informácií o takýchto orgánoch, Komisia by mala vytvoriť databázu mimosúdnych systémov, v ktorých sa podľa členských štátov rešpektujú zásady uvedeného odporúčania.
- (19) Mediácia by sa nemala považovať za slabšiu alternatívu súdneho konania v tom zmysle, že dodržiavanie dohôd, ktoré sú výsledkom mediácie, závisí od dobrej vôle strán. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby strany písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, mohli jej obsah dať urobiť vykonateľným. Členský štát by mohol odmietnuť urobiť dohodu vykonateľnou len ak je jej

⁽¹⁾ Odporúčanie Komisie 2001/310/ES zo 4. apríla 2001 o zásadách, ktoré majú uplatňovať mimosúdne orgány pri konsenzuálnych riešeniach spotrebiteľských sporov (Ú. v. ES L 109, 19.4.2001, s. 56).

- obsah v rozpore s jeho právom, vrátane jeho medzinárodného práva súkromného, alebo ak jeho právo neustanovuje vykonateľnosť obsahu predmetnej dohody. Takýto prípad by mohol nastať, ak by povinnosť vymedzená v dohode bola nevykonateľná vzhľadom na svoju povahu.
- (20) Obsah dohody, ktorá je výsledkom mediácie, ktorá je v členskom štáte vykonateľná, by sa mal uznať a vyhlásiť za vykonateľný v ostatných členských štátoch v súlade s rozhodným právom Spoločenstva alebo vnútroštátnym právom. Mohlo by sa tak stať napríklad na základe nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach ⁽¹⁾ alebo nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností ⁽²⁾.
- (21) V nariadení (ES) č. 2201/2003 sa osobitne ustanovuje, že na to, aby boli dohody medzi stranami vykonateľné v inom členskom štáte, musia byť vykonateľné aj v členskom štáte, v ktorom sa uzavreli. Preto ak nie je obsah dohody v rodinných veciach, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný v členskom štáte, v ktorom bola dohoda uzavretá a v ktorom sa žiada o jej vykonateľnosť, táto smernica by nemala nabádať zúčastnené strany na obchádzanie práva tohto členského štátu tým, že si dohodu dajú urobiť vykonateľnou v inom členskom štáte.
- (22) Táto smernica by nemala mať vplyv na pravidlá členských štátov týkajúce sa výkonu dohôd, ktoré sú výsledkom mediácie.
- (23) V procese mediácie je dôležitá dôvernosť a táto smernica by preto mala ustanoviť minimálny stupeň zlučiteľnosti noriem občianskeho súdneho konania, pokiaľ ide o spôsob ochrany dôvernosti mediácie v akomkoľvek následnom občianskom alebo obchodnom súdnom konaní alebo rozhodcovskom konaní.
- (24) S cieľom povzbudiť strany, aby využívali mediáciu, by členské štáty mali zabezpečiť, aby ich pravidlá o premlčacích a prekluzívnych dobách nebránili stranám v prístupe k súdnej ochrane alebo k rozhodcovskému konaniu, ak ich pokus o mediáciu zlyhá. Členské štáty by mali zabezpečiť, že sa takýto výsledok dosiahne, hoci táto smernica nezosúladuje vnútroštátne pravidlá o premlčacích a prekluzívnych dobách. Ustanovenia o premlčacích a prekluzívnych dobách v medzinárodných dohodách, ktoré sú vykonávané v členských štátoch
- napr. v oblasti dopravného práva, by nemali byť dotknuté touto smernicou.
- (25) Členské štáty by mali podporovať, aby sa širokej verejnosti poskytovali informácie o tom, ako kontaktovať mediátorov a organizácie, ktoré poskytujú mediálne služby. Tiež by mali nabádať právnikov, aby informovali svojich klientov o možnosti mediácie.
- (26) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva ⁽³⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu.
- (27) Cieľom tejto smernice je presadzovanie základných práv a zohľadňujú sa v nej zásady vyjadrené najmä v Charte základných práv Európskej únie.
- (28) Keďže cieľ tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, stanovenou v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (29) V súlade s článkom 3 protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva sa Spojené kráľovstvo a Írsko zúčastňuje na prijatí a uplatňovaní tejto smernice.
- (30) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice a nie je ňou viazané, ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Cieľom tejto smernice je uľahčiť prístup k alternatívnemu riešeniu sporov a podporovať riešenie sporov v priateľskom duchu prostredníctvom nabádania na používanie mediácie a zabezpečením vyváženého vzťahu medzi mediáciou a súdnym konaním.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 12, 16.1.2001, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1791/2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2116/2004 (Ú. v. EÚ L 367, 14.12.2004, s. 1).

2. Táto smernica sa uplatňuje v cezhraničných sporoch na občianske a obchodné veci okrem tých práv a povinností, s ktorými strany nemôžu na základe príslušného rozhodného práva nakladať. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za konania a opomenutia pri výkone štátnej moci („*acta iure imperii*“).

3. V tejto smernici „členský štát“ znamená ktorýkoľvek členský štát s výnimkou Dánska.

Článok 2

Cezhraničné spory

1. Na účely tejto smernice je cezhraničným sporom spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte, než je členský štát ktorejkoľvek inej strany, a to ku dňu, ku ktorému:

- sa strany dohodli na použití mediácie po tom, čo spor vznikol,
- mediáciu nariadil súd,
- z vnútroštátneho práva vyplynie povinnosť použiť mediáciu alebo
- na účely článku 5 sa stranám adresovala výzva.

2. Bez ohľadu na odsek 1 je na účely článkov 7 a 8 cezhraničným sporom aj spor, v ktorom sa začalo súdne konanie alebo arbitráž nasledujúce po mediácii medzi stranami v inom členskom štáte, než je členský štát, v ktorom majú strany bydlisko alebo obvyklý pobyt ku dňu uvedenému v odseku 1 písm. a), b) alebo c).

3. Na účely odsekov 1 a 2 sa bydlisko určuje v súlade s článkami 59 a 60 nariadenia (ES) č. 44/2001.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- „Mediácia“ je štruktúrovaný postup bez ohľadu na to, ako sa nazýva alebo ako sa naň odkazuje, pri ktorom sa dve alebo viacero strán sporu dobrovoľne pokúšajú dosiahnuť dohodu o riešení svojho sporu za pomoci mediátora. Tento postup môžu začať strany, môže ho navrhnúť alebo nariadiť súd, alebo môže byť ustanovený právom členského štátu.

Pojem zahŕňa mediáciu vedenú sudcom, ktorý nie je zodpovedný za žiadne súdne konanie týkajúce sa predmetného sporu. Vylučuje však snahy súdu alebo sudcu konajúceho

vo veci o urovanie sporu v priebehu súdneho konania týkajúceho sa predmetného sporu.

- „Mediátor“ je akákoľvek tretia osoba, ktorá je požiadaná viesť mediáciu účinným, nestranným a kvalifikovaným spôsobom, bez ohľadu na jej označenie alebo povolanie v dotknutom členskom štáte a bez ohľadu na spôsob, akým bola táto tretia osoba vymenovaná alebo požiadaná o vedenie mediácie.

Článok 4

Zabezpečenie kvality mediácie

1. Členské štáty podporujú všetkými spôsobmi, ktoré považujú za vhodné, vypracovanie a dodržiavanie dobrovoľných kódexov správania zo strany mediátorov a organizácií, ktoré poskytujú mediáčne služby, ako aj iné účinné mechanizmy kontroly kvality týkajúce sa poskytovania mediáčnych služieb.

2. Členské štáty povzbudzujú počiatočné a ďalšie odborné vzdelávanie mediátorov s cieľom zabezpečiť vo vzťahu k stranám účinné, nestranné a kvalifikované vedenie mediácie.

Článok 5

Použitie mediácie

1. Súd, ktorý začal súdne konanie, môže v prípade potreby a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vyzvať strany, aby na riešenie sporu použili mediáciu. Súd tiež môže vyzvať strany sporu, aby sa zúčastnili na informačnom stretnutí o použití mediácie, ak sa takéto stretnutia uskutočňujú a sú ľahko dostupné.

2. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy o povinnom použití mediácie alebo jej použití v závislosti od stimulov alebo sankcií pred začatím súdneho konania alebo po jeho začatí, za predpokladu, že tieto právne predpisy stranám nebránia pri uplatňovaní svojho práva na prístup k súdnemu systému.

Článok 6

Vykonateľnosť dohôd, ktoré sú výsledkom mediácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby strany, alebo jedna z nich s výslovným súhlasom ostatných, mohli požiadať, aby bol obsah písomnej dohody, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľný. Obsah takejto dohody sa stane vykonateľným, s výnimkou prípadu ak je obsah takejto dohody v rozpore s právom členského štátu, v ktorom sa podala žiadosť, alebo ak právo tohto členského štátu neustanovuje jej vykonateľnosť.

2. Obsah dohody sa môže stať vykonateľným na základe rozsudku alebo rozhodnutia, alebo autentického nástroja súdu alebo iného príslušného orgánu v súlade s právom členského štátu, v ktorom sa podala žiadosť.

3. Členské štáty oznámia Komisii súdy alebo iné orgány, ktoré sú príslušné na prijímanie žiadostí v súlade s odsekmi 1 a 2.

4. Žiadne ustanovenie v tomto článku nemá vplyv na pravidlá uplatniteľné na uznávanie a výkon dohody, ktorá sa stala vykonateľnou v súlade s odsekom 1, v inom členskom štáte.

Článok 7

Dôverný charakter mediácie

1. Keďže mediácia sa má uskutočniť spôsobom, pri ktorom sa rešpektuje dôvernosť procesu členské štáty zabezpečia, aby mediátori ani osoby zúčastňujúce sa na vykonávaní mediácie neboli nútené, pokiaľ sa strany nedohodnú inak, podať dôkaz v občianskom a obchodnom súdnom konaní ani v arbitrážnom konaní, pokiaľ ide o informácie, ktoré vzišli z procesu mediácie alebo v súvislosti s ňou, okrem prípadov, keď:

- a) je to potrebné vzhľadom na naliehavé dôvody verejného poriadku dotknutého členského štátu, najmä ak sa vyžaduje zabezpečenie ochrany najlepších záujmov detí alebo na zabránenie ujmy na telesnej alebo duševnej integrite osoby alebo
- b) je sprístupnenie obsahu dohody, ktorá je výsledkom mediácie, potrebné na uskutočnenie alebo vykonanie tejto dohody.

2. Žiadne ustanovenie v odseku 1 nebráni členským štátom prijať prísnejšie opatrenia na ochranu dôverného charakteru mediácie.

Článok 8

Účinky mediácie na premlčacie a prekluzívne doby

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa stranám, ktoré si v snahe o urovanie sporu zvolili mediáciu, následne nebránilo v začatí súdneho konania alebo rozhodcovského konania týkajúcich sa tohto sporu uplynutie premlčacích alebo prekluzívnych dôb počas procesu mediácie.

2. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o premlčacích alebo prekluzívnych dobách ustanovené v medzinárodných dohodách, ktorých sú členské štáty zmluvnými stranami.

Článok 9

Informácie pre širokú verejnosť

Členské štáty podporia akýmikoľvek prostriedkami, ktoré považujú za vhodné, poskytovanie informácií širokej verejnosti o tom, ako kontaktovať mediátorov a organizácie, ktoré poskytujú mediáčne služby, najmä prostredníctvom internetu.

Článok 10

Informácie o príslušných súdoch a orgánoch

Komisia zverejní akýmikoľvek vhodnými prostriedkami informácie o príslušných súdoch alebo orgánoch, ktoré jej oznámia členské štáty podľa článku 6 ods. 3.

Článok 11

Preskúmanie

Komisia najneskôr do ... (*) predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto smernice. V tejto správe sa posúdi vývoj mediácie v celej Európskej únii a vplyv tejto smernice v členských štátoch. Ak to bude potrebné, k správe sa priložia návrhy na úpravu tejto smernice.

Článok 12

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do ... (**) okrem článku 10, ktorého dátum dosiahnutia súladu je najneskôr ... (***). Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o tomto odkaze upravujú členské štáty.

(*) 8 rokov odo dňa prijatia tejto smernice.

(**) 3 roky odo dňa prijatia tejto smernice.

(***) 30 mesiacov odo dňa prijatia tejto smernice.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenia hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 14

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

Článok 13

V ...

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Za Európsky parlament

predseda

...

Za Radu

predseda

...

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY**I. ÚVOD**

1. Komisia 22. októbra 2004 predložila návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach.
2. Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) na svojom zasadnutí 1. a 2. decembra 2005 vzala na vedomie spoločnú dohodu dosiahnutú v rámci výboru pre občianskoprávne veci (alternatívne riešenie sporov) ⁽¹⁾.
3. Európsky parlament 29. marca 2007 prijal k návrhu stanovisko v prvom čítaní ⁽²⁾.
4. Výbor pre občianskoprávne veci (alternatívne riešenie sporov) preskúmal pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu 13. apríla 2007. Na základe tohto preskúmania sa pripravilo konsolidované znenie návrhu, ktoré sa následne prerokovalo na niekoľkých zasadnutiach a niektoré otázky sa prepracovali.
5. Coreper 3. októbra 2007 schválil kompromisné znenie ⁽³⁾, ktoré je výsledkom rokovaní vo výbore, ako východisko pre rokovania s Európskym parlamentom s cieľom dosiahnuť o znení dohodu v druhom čítaní.
6. Na základe následných kontaktov s Európskym parlamentom sa odsúhlasilo niekoľko zmien a doplnení kompromisného návrhu. Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) dosiahla na svojom zasadnutí 8. a 9. novembra 2007 politickú dohodu o novom znení ⁽⁴⁾. Európsky parlament pri tejto príležitosti potvrdil, že znenie môže akceptovať.
7. Rada 28. februára 2008 jednomyselne prijala svoju spoločnú pozíciu.

II. ANALÝZA SPOLOČNEJ POZÍCIE

8. Spoločná pozícia Rady zodpovedá zneniu politickej dohody z novembra 2007, v ktorom sa zohľadňuje výsledok rokovaní medzi Radou, Komisiou a Európskym parlamentom po prijatí stanoviska Európskeho parlamentu v prvom čítaní.

A. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1 až 11 týkajúce sa odôvodnení

9. Rada zohľadnila obsah pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov č. 1 – 11 v čo najväčšom možnom rozsahu, no mnohé z nich sa prepracovali a do znenia sa zapracovali v rôznom poradí, aby sa tak zachovalo konečné znenie a štruktúra návrhu smernice.
10. Rada nesúhlasila s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom č. 2, no v odôvodnení č. 18 zachovala odkaz na odporúčanie Komisie uvedené v tomto pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 4 sa zohľadnil v odôvodnení č. 8, no v stručnejšej forme. Posledná veta pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 6 sa vypustila, keďže Rada zachovala znenie článku 7a spoločnej dohody dosiahnutej v decembri 2005 (článok 8 spoločnej pozície). Obsah pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 10 sa zapracoval do odôvodnenia č. 17, vypustili sa však osobitné odkazy na odporúčania Komisie, pričom to isté sa týka aj odkazov na uverejnenie Európskeho kódexu správania pre mediátorov.
11. Rada s cieľom podrobnejšie vysvetliť niektoré aspekty návrhu smernice do znenia vložila niekoľko nových odôvodnení. Chcela zohľadniť fakt, že v procese mediácie sa čoraz častejšie používajú moderné komunikačné technológie, a preto do znenia vložila odôvodnenie č. 9, v ktorom sa zaoberá týmto aspektom. Tiež si želala, aby sa jasne uviedlo, že v návrhu smernice sa neustanovujú pravidlá výkonu a smernica preto na súčasné pravidlá výkonu v členských štátoch nemá vplyv (odôvodnenie č. 22). Napokon Rada s cieľom dodržiavať medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva vložila do znenia odôvodnenie č. 26, v ktorom členské štáty nabáda, aby pri vykonávaní smernice vytvárali tabuľky zhody.

⁽¹⁾ Dokument 15043/05 JUSTCIV 217 CODEC 1102.

⁽²⁾ Dokument 8117/1/07 REV 1 CODEC 312 JUSTCIV 76.

⁽³⁾ Dokument 13290/07 JUSTCIV 243 CODEC 1000.

⁽⁴⁾ Dokument 14316/07 JUSTCIV 278 CODEC 1130.

B. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 12 až 34 týkajúce sa článkov

12. Rada akceptovala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 12, 13 a 14 týkajúce sa článku 1, v ktorých sa do značnej miery odzrkadľovalo znenie spoločnej dohody z decembra 2005. Navrhované vypustenie časti prvej vety v odseku 2 sa však neschválilo, no výnimka sa zapracovala v inom znení a teraz celkové znenie v spoločnej pozícii znie: „okrem tých práv a povinností, s ktorými strany nemôžu na základe príslušného rozhodného práva nakladať“. Okrem toho sa objasnenie ustanovení uvádza v odôvodnení č. 10.
13. Rada zapracovala obsah pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 15 o novom článku o cezhraničnej povahe smernice, no v istej miere ustanovenie prepracovala. Do znenia vložila aj nové odôvodnenie (odôvodnenie č. 15), v ktorom sa bližšie objasňuje odsek 1.
14. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 16 a č. 17 sú zohľadnené v znení súčasného článku 3. Rada súhlasila s tým, aby sa v znení osobitne uviedlo, že proces mediácie je založený na zásade dobrovoľnosti, čo sa zdôraznilo aj v odôvodnení č. 13. Preto považovala za zbytočné, aby sa do znenia vložil nový odsek o tomto aspekte, ako navrhol Európsky parlament v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 21. Pokiaľ ide o písmeno b) súčasného článku 3, Rada sa rozhodla, že zachová znenie zo spoločnej dohody z decembra 2005, pretože zastáva názor, že v tomto znení sa dostatočne jasne uvádza, aké požiadavky má mediátor pri vedení mediácie splňať.
15. Rada zapracovala pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 18 do článku 4 spoločnej pozície s výnimkou navrhovaného odseku 3, ktorý akceptovať nemohla.
16. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 19 a č. 20 týkajúce sa článku 3 (článok 5 spoločnej pozície), ktoré zodpovedajú zneniu spoločnej dohody z decembra 2005 sa akceptovali v plnej miere. To isté platí aj pre pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 22 a č. 27, ktoré sa týkajú vypustenia ustanovení.
17. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 23 a č. 26 týkajúce sa článku 5 (článok 6 spoločnej pozície) Rada akceptovala, no mierne upravila odsek 1, aby znenie bolo zrozumiteľnejšie.
18. Pokiaľ ide o pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 28, Rada akceptovala jeho obsahovú časť a zohľadnila ho v znení článku 7 spoločnej pozície. Rozhodla sa však, že ustanovenie ponechá v znení uvedenom v spoločnej dohode z decembra 2005. To znamená, že neakceptovala, aby strany zúčastňujúce sa na mediácii nemohli sprístupniť informácie týkajúce sa procesu mediácie, a že tento zákaz sprístupňovania sa má týkať aj sprístupňovania tretím stranám. Ponechaním znenia zo spoločnej dohody Rada tiež rozhodla, že sa členským štátom neuloží záväzok zabezpečiť, aby strany zúčastňujúce sa na procese mediácie nemali ani právo podať dôkaz.
19. Rada nemohla akceptovať pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 29, ktorý podľa jej názoru obsahuje na smernicu príliš podrobné ustanovenia. V článku 8 spoločnej pozície preto ponechala znenie zo spoločnej dohody z decembra 2005. S cieľom zdôrazniť význam tohto ustanovenia však reagovala na obavy Európskeho parlamentu a do znenia vložila nové odôvodnenie (odôvodnenie č. 24), v ktorom sa jasne uvádza, že sa členským štátom ukladá záväzok dosiahnuť výsledok. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh týkajúci sa odseku 2 toho istého článku Rada akceptovala, no poslednú časť ustanovenia považuje za zbytočnú, a preto ju z konečného znenia vypustila.
20. Rada akceptovala pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 31, ktorý sa teraz zohľadnil v novom článku 9 spoločnej pozície a v súvisiacom odôvodnení (odôvodnenie č. 25).
21. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 32 Rada zamietla s odôvodnením, že Európsky kódex správania pre mediátorov nie je možné uverejniť v úradnom vestníku, keďže nejde o oficiálne prijatý dokument. Ako sa však uvádza v odseku 10, Rada odkaz na Európsky kódex správania pre mediátorov vložila do odôvodnenia č. 17.

22. Rada akceptovala obsah pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 33 obsahujúceho doložku o preskúmaní a takéto ustanovenie sa teraz uvádza v článku 11 spoločnej pozície, no v inom znení. Nemohla však akceptovať poslednú časť navrhovanej doložky o preskúmaní týkajúcu sa zosúladenia premlčacej a prekluzívnej doby, rovnako, ako nemohla akceptovať ani pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 29 týkajúci sa článku o rovnakom predmete. O tomto konkrétnom ustanovení sa už s Európskym parlamentom rokovalo, a preto sa súčasné znenie už odsúhlasilo.
23. Rada nemohla prijať pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 34, keďže navrhované vykonávanie prostredníctvom dobrovoľných dohôd je z právneho hľadiska nemožné. S cieľom jasne uviesť, že existujúce samoregulačné systémy mediácie je možné ponechať, ak sa týkajú aspektov, ktorými sa táto smernica nezaoberá, sa do odôvodnenia č. 14 vložila príslušná veta. Pokiaľ ide o dátum dosiahnutia súladu so smernicou navrhovaný v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 34, Rada stanovila iný dátum. Členské štáty teraz majú na dosiahnutie súladu s touto smernicou 36 mesiacov odo dňa jej prijatia, no informácie o príslušných súdoch a orgánoch musia Komisii poskytnúť do 30 mesiacov.

III. ZÁVER

24. Rada zastáva názor, že znenie spoločnej pozície je správne vyvážené a verne sa v ňom odzrkadľujú dohody dosiahnuté s Európskym parlamentom na rokovaníach, ktoré sa uskutočnili v októbri 2007.
-